

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-08-30

Diarienummer: N608-0373/23

Handläggare: Niina Supperi

E-post: johan.forsstrand@forskola.goteborg.se

Beredning av Göteborgsförslaget: Färre barn i grupperna – hållbar arbetsmiljö i förskolan

Förslag till beslut

Förskolenämnden avslår Göteborgsförslaget om färre barn i grupperna, hållbar arbetsmiljö i förskolan.

Sammanfattning

Den 5 maj 2023 inkom Göteborgsförslaget ”Färre barn i grupperna - hållbar arbetsmiljö i förskolan”. Förslaget hade då funnits på webbsidan för Göteborgsförslaget i 90 dagar och fått över 200 röster. Vid förskolenämndens sammanträde den 31 maj 2023 beslutade nämnden att frågan skulle beredas vidare av förvaltningen. I detta tjänsteutlåtande presenteras förskoleförvaltningens utredning och bedömning av förslaget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förskoleförvaltningen uträkning visar att den ökning av antalet medarbetare och lokaler som förslaget skulle innebära skulle leda till en kostnadsökning på 3,1–8,3 miljarder kronor om året.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förskolan har en stor betydelse för barns utveckling och för att lägga en god grund inför barns fortsatta skolgång. Barngruppernas sammansättning och antalet medarbetare är en viktig del av kvaliteten i förskolans verksamhet. Kvaliteten i förskolan består dock av flera aspekter. Skolverket bedömer att likvärdighet och kvalitet bör vara centrala delar i målsättningen för förskolan. Enligt Skolverket ska barngrupperna i förskolan ha en lämplig sammansättning och storlek. Det är flera faktorer som styr när en barngrupp kan anses vara lagom stor. I Göteborgs Stads förskolor pågår ett löpande arbete med att utveckla och öka kvaliteten i verksamheten utifrån flera olika perspektiv.

Barnkonventionen

Förvaltningens hantering ligger i linje med nämndens ansvar i skollagen och därmed även i enlighet med barnkonventionens intentioner.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan 20 september 2023.

Bilaga

Göteborgsförslaget ”Färre barn i grupperna - hållbar arbetsmiljö i förskolan”

Ärendet

Den 5 maj 2023 inkom Göteborgsförslaget, Färre barn i grupperna, hållbar arbetsmiljö i förskolan. Förslaget hade då funnits på webbsidan för Göteborgsförslaget i 90 dagar och fått över 200 röster. Vid förskolenämndens sammanträde den 31 maj 2023 beslutade nämnden att frågan skulle beredas vidare av förvaltningen.

Beskrivning av ärendet

I Göteborgsförslaget ”Färre barn i grupperna, hållbar arbetsmiljö i förskolan” föreslås att barngrupper i förskolan med barn mellan ett och tre år ska bestå av 6–12 barn och fem pedagoger (minst två förskollärare och tre barnskötare) samt att barngrupper i förskolan med barn mellan fyra och fem år ska bestå av 9–15 barn och fem pedagoger (minst två förskollärare och tre barnskötare).

Antalet barn per barngrupp som föreslås utgår från Skolverkets riktmärke för barngruppers storlek. Skolverkets riktmärke är vägledande och det finns inget riktmärke för antalet medarbetare eller personalsammansättning i en barngrupp. Enligt Skolverket ska barngrupperna i förskolan ha en lämplig sammansättning och storlek. Det är flera faktorer som styr när en barngrupp kan anses vara lagom stor.

Förslaget skulle innebära att förvaltningen skulle behöva anställa fler medarbetare i förskolan. Förskoleförvaltningens uträkning visa att förvaltningen skulle behöva anställa cirka 5000–13 200 fler barnskötare och förskollärare till en kostnad motsvarande 2,7–7 miljarder kronor om året. Om förvaltningen ska bibehålla samma nuvarande chefstäthet (antal medarbetare per chef) skulle det behövas mellan 200–510 fler rektorer vilket motsvarar en ökad kostnad om 185–450 miljoner kronor om året. Detta innebär att personalkostnaderna totalt skulle öka med upp till 7,9 miljarder om året.

Utöver en ökning av antalet medarbetare skulle förslaget innebära en ökning av antalet avdelningar och förskolor. Det skulle behövas mellan 150 – 480 fler förskolor med en utökning med 630 – 2 000 fler avdelningar. Det motsvarar mellan 242 – 780 miljoner kronor om året i ökade lokalkostnader. Förvaltningen bedömer att även andra kostnader skulle öka om förslaget genomförs. Med en uträkning på endast de nödvändiga ökningarna så som personalkostnader och kostnader för lokaler skulle detta uppgå till 3,1–8,3 miljarder kronor om året. Detta kan jämföras med förskoleförvaltningens totala budget för 2023 som är 4,8 miljarder kronor. Förvaltningens uträkning utgår från det största antalet barn per barngrupp som föreslås, det vill säga 12 barn i barngrupper med barn mellan ett och tre år och 15 barn i barngrupper med barn mellan tre och fem år. Med ett lägre antal barn i barngrupperna skulle kostnadsökningen vara ännu högre.

Barngruppernas sammansättning och antalet medarbetare är en viktig del av kvaliteten i förskolans verksamhet. Kvaliteten i förskolan består dock av flera aspekter. Skolverket bedömer att likvärdighet och kvalitet bör vara centrala delar i målsättningen för förskolan. Den viktigaste faktorn för hög kvalitet i förskolan är personalens utbildningsnivå och möjlighet till kompetenshöjning. Den enskilt viktigaste kvalitetsaspekten som forskningen pekar på är de pedagogiska relationer som personalen lyckas utveckla gentemot barnen (Palermo med flera, 2007). Flera studier har visat på betydelsen av nära och goda relationer mellan barn och vuxna för framgång i förskola och skola (Wylie & Thompson, 2003). Resultat från forskning pekar på att den mest gynnsamma

verksamheten går ut på att utveckla och uppmuntra ett hållbart delat tänkande genom interaktion mellan barn och andra (Siraj Blatchford, 2002).

I Göteborgs Stads förskolor pågår ett löpande arbete med att utveckla och öka kvaliteten i verksamheten utifrån flera olika perspektiv. Rektor på varje förskola ansvarar för förskolans inre organisation och hur barn och medarbetare fördelas mellan olika grupper. Förskolorna arbetar aktivt med att på olika sätt dela upp barnen i mindre grupper och sammanhang under dagen utifrån behov och förutsättningar för att skapa goda och gynnsamma relationer mellan barn - barn och barn - personal. På förskolorna pågår även kvalitetshöjande insatser utifrån respektive förskolas behov exempelvis för att utveckla lärmiljöer och kompetenshöjning för personalen. Utöver detta pågår även insatser på central nivå i förvaltningen för att höja kompetensen och förbättra arbetsmiljön för medarbetarna på stadens förskolor.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömer att Göteborgsförslaget ”Färre barn i grupperna, hållbar arbetsmiljö i förskolan” inte är genomförbart utifrån de ökade kostnaderna motsvarande 3,1–8,3 miljarder kr om året. Utöver detta står förskoleförvaltningen i dagsläget i stora utmaningar att rekrytera personal med adekvat kompetens. Förvaltningens bedömer att det skulle vara svårt att bemanna förskolorna med ytterligare 5000–13 200 barnskötare och förskollärare.

Förskoleförvaltningen kommer att arbeta vidare med att utveckla kvaliteten och arbetsmiljön i förskolan utifrån befintlig budget.

Johan Olofson

Johan Forsstrand

Förvaltningsdirektör

Utbildningschef Nordost

Expedieras till:

Förslagslämnaren, Zannafredberg@gmail.com

Göteborgsförslaget, goteborgsforslaget@kom.goteborg.se